

A close-up photograph of a woman's hands holding a small, bright orange flower. She is wearing a white lace-trimmed dress with a brown belt. The background is softly blurred, showing hints of red flowers.

SALLY HEPWORTHOVÁ

Tajemství porodních bab

Tajemství porodních bab

Tajemství porodních bab

SALLY HEPWORTHOVÁ

Original title: The Secret of Midwives
Copyright © 2015 by Sally Hepworth
Cover design © Debra Billson
Cover images © Yavanna Warman, Keli Hoskins/Getty Images

Czech edition © Fortuna Libri, Praha 2015
Translation © Štěpánka Svobodová, 2015

Vydalo nakladatelství Fortuna Libri.

www.fortunalibri.cz

Odpovědná redaktorka Jaroslava Bednářová.

První vydání

Tato kniha je fikce. Jména, postavy, místa a události jsou buď výsledkem autorovy fantazie, anebo jsou použity fiktivně, a proto jakákoli podobnost se skutečnými živými či mrtvými osobami, obchodními společnostmi, událostmi či místy je čistě náhodná.

Všechna práva vyhrazena

Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, ukládána do informačních systémů nebo rozšiřována jakýmkoli způsobem, ať už elektronicky, mechanicky, fotografickou cestou nebo jinými prostředky bez souhlasu majitele práv.

ISBN 978-80-7321-991-8

*Všem maminkám a miminkům,
obzvlášť těm mým*

Poděkování

Děkuji ti, Jen Enderlinová, má redaktorko, za tvoje pochopení i moudrost. Práce s tebou je pro mě velkou poctou i radostí. Taky děkuji týmu v nemocnici St. Mary's, především Katii Bas-selové, Caitlin Dareffové, Angii Giammarinové, Elsii Lyonso-vé, Lise Senzové, Eliani Torresové a Dori Weintraubové za to, že jsem díky nim vyzněla lepší, než jsem.

Svému agentu Robu Weisbachovi bych ráda vzkázala toto: Dík, žes mě vždycky přinutil jít ještě víc do hloubky.

Srdečné díky patří taky May Wuthrichové, že mě podpoři-la na samém začátku.

Joan Keaneyové děkuji, že velmi pečlivě pročetla a zrevi-dovala rukopis s ohledem na terminologii praxe porodních asistentek, a taky Grace Owenové a Clare Rossové, které mi vždycky zaslíbeně zodpověděly otázky týkající se vysoce rizi-kových porodů. Děkuji vám. Veškerá pochybení už jsou jenom má, ne vaše.

A tato slova díky patří mým kritickým spolupracovnícím, Anne Georgeové a Meredith Jaegerové: Díky za vaši neutuchající ochotu číst a číst a číst a klást mi náročné otázky.

A vzkaz mám i pro svoje první čtenářky, Kenu Roachovou, Angelu Langfordovou, Innu Spitzkaiavou a Dagmar Loganovou: Moc děkuju za vaše laskavé oči a slova, která nešetřila chválou.

Svým kamarádkám děkuju za inspiraci, díky níž jsem mohla stvořit ty báječné ženy. Díky vám za to, že jste se mi dokázaly svěřit se svými slabiny, nebo – jak já je ráda nazývám – spíš s těmi nejlepšími povahovými rysy.

A dále je tu Carrodusova rodina. Vám děkuju za všechny vaše rodinné podivnůstky, manýry a drobná selhání. Poskytli jste mi tolik materiálu, že bych s ním vystačila psát knihy snad až do konce života.

A vy, Oscar a Eloise? To vy jste zdrojem, z něhož jsem čerpala při líčení nekonečnosti mateřské lásky.

A tobě, Christian, děkuju, že jsi při mně vždycky stála.

Bez vás by tato kniha nikdy nemohla vzniknout.

A nakonec bych ráda poděkovala všem těm výjimečným mužům a ženám, kteří zasvětili svůj život tomu, aby naše děti přicházely bezpečně na svět. V tu chvíli jim to možná někdy zapomeneme říct... ale já jim teď a tady moc děkuju.

Neva

Myslím, že byste nejspíš řekli, že už jsem se pro profesi porodní báby narodila. V naší rodině zasvětily tři generace žen své životy přivádění dětí na svět. Musela jsem to tedy mít v krvi. Se mnou to ale nebylo tak jednoznačně dané. Já nebyla jako má matka – hipísáčka oblečená v pytlovině, která se radovala z každého nového vzácného života jako ze zázraku. A nebyla jsem ani jako babička – moudrá a seriózní, s neotřesitelnou vírou v přirozený porod. A dokonce jsem ani neměla nijak zvlášť ráda děti. Ne, mé rozhodnutí, že budu porodní bábou, s dětmi vůbec nesouviselo. To souviselo s matkami. A hodně.

Eleanořino tělo bylo na obrovské posteli stočené do dokonalého písmene C. Vlezla jsem jí ještě kousek dál mezi nohy a zatlačila dlaní proti hlavičce jejího ještě nenarozeného dítěte. Porod probíhal rychle a zběsile a já nehodlala nechat nic náhodě. Eleanořina miminka nás ráda vyváděla z míry. Její-

ho prvního syna Artura jsem málem upustila, když se rozhodl zničehonic přijít na svět ve chvíli, kdy se Eleanor pohupovala na velkém míči. Sotva stačila heknout, a už se začala objeovat hlavička. A my se museli honem vrhnout na svá místa. Její druhý syn Felix se narodil do vody pět minut po tom, co jsem poslala svou asistentku Susan pryč, aby si trochu odpočinula. Tentokrát jsem chtěla být připravená.

„Už to bude.“ Shrnula jsem Eleanor se spánku zpocené pramen vlasů. „Miminko se vám narodí už příští kontrakcí.“

Eleanor stiskla manželovu ruku. Frank byl jako obvykle zamlklý a projevoval až zbožnou úctu. Tatínkové se svou úrovní zapojení velice lišili. Někteří převzali chování svých manželů a dívek a rychle dýchali a tlačili s nimi. Jiní se tak úporně zaměřili na úkoly, jimiž byli pověřeni – ať už měli zprovoznit iPod nebo udržovat nádobu s ledovou tříští plnou – že porod málem úplně propásli. Já měla slabost pro ty se zbožnou úctou. Věděli, že jsou svědky něčeho výjimečného.

Hlavička dítěte se otočila doprava a Eleanor zasténala. Všichni šli do akce. „Výborně,“ řekla jsem. „Jste připraveni?“

Eleanor přitiskla bradu na prsa. Susan se postavila vedle mě, když jsem začala postupně uvolňovat ramínka – nejdřív jedno, pak druhé – až už jen nožičky dítěte zůstávaly uvnitř. „Chtěla byste se natáhnout a pomoci svému děťátku na svět sama, Eleanor?“

Eleanořiny synové přišli na svět příliš rychle, než aby to šlo provést, ale já byla moc ráda, že bude mít tu šanci teď. Byl to vůbec můj nejoblíbenější způsob porodu. Bylo to přece spravedlivé, aby maminka po takové dřině, kterou měla za sebou, mohla miminko přivést na svět vlastníma rukama.

Eleanor po tváři přešel slabý náznak úsměvu. „Opravdu?“

„Opravdu,“ řekla jsem. „Až budete připravená, tak jdeme na to.“

Kývla jsem na Susan, která teď stála připravená dítě chytit, kdyby padalo. Ale já věděla, že se to nestane. Za těch deset let, co jsem rodila děti, jsem nikdy neviděla, že by novorozeně mamince vyklouzlo. Dívala jsem se, jak Eleanor vytáhla černovlasé miminko ze svého těla a položila si je na srdce – děčko bylo růžové, kluzké a dokonalé. A křičelo pořádně. Rajská hudba pro uši porodní báby.

„Á, a podívejme se,“ řekla jsem. „Je to holčička.“

Eleanor se smála a plakala zároveň. „Holčička. Je to *holčička*, Franku.“

A byla správně velká. Deset prstíčků na rukou. Deset prstíčků na nohou. Eleanor chovala svoje miminko, stále ještě připojené pupeční šňůrou, s dokonalou vyvážeností něhy a starostlivé péče. A za nimi stál Frank, s výrazem plným posvátného úžasu. Už jsem takový pohled viděla, ale nikdy mi nezevšedněl. Jeho žena se pro něj stala ještě úžasnější. Zázračnější.

Susan pokynula Frankovi, aby šel šňůru přestříhnout, a začala mu dávat instrukce. Když jsem viděla, jak se Frank tváří, neudržela jsem se a musela jsem se rozesmát. Susan žila na Rhode Islandu od svých devatenáctých narozenin, ale i o čtyřicet let později měla tak výrazný skotský přízvuk, že pro většinu amerických uší byla její řeč prakticky nesrozumitelná. Mělo to ale taky svoje výhody. Byla ideální osobou, když jste se potřebovali někomu svěřit. I kdyby totiž vaše tajemství nakrásně prozradila, nikdo by jí stejně nerozuměl. Nevýhodou naopak bylo, že jsem trávila hodně času tlumočením.

„Prostě to přecvakněte mezi svorkami,“ předváděla jsem pantomimicky. Susan se odvrátila, ale podle toho, jak se jí krátké kudrliny trásly na hlavě, jsem věděla skoro jistě, že se dusí smíchem.

Jakmile byla venku taky placenta a dítě nakojené, postarala jsem se o Eleanor, uložila dítě a domluvila se s noční sestrou.

Když bylo všechno hotovo, ještě jsem se zastavila mezi dveřmi. V pokoji vládla klidná, mírumilovná atmosféra. Miminko leželo na Eleanořině nahé hrudi a užívalo si nejužšího kontaktu. Frank vedle nich už spal. Usmála jsem se. Scéna, kterou jsem teď měla před sebou, byla důvodem, proč jsem se stala porodní bábou, a podle mého názoru i skutečným zázrakem lidského zrození. A bez ohledu na to, jak těžké byly porodní bolesti, bez ohledu na to, jak byla maminka naprosto vyčerpaná, muži usnuli vřdycky první.

„Uvidíme se zítra,“ řekla jsem, i když se mi chtělo zůstat.

Eleanor mi zamávala a Frank klidně chrápal dál. Stáhla jsem si gumové rukavice a už jsem byla skoro na chodbě, když mě jakási ruka vzala za loket a já začala padat. Vymrštila jsem ruku, abych se něčeho chytila, ale nespadla jsem na zem. Zůstala jsem trčet ve vzduchu někde napůl cesty.

„Ahoj, krásko.“

Naproti přes chodbu se začaly hihňat dvě mladé porodní asistentky. Zamrkala jsem a uviděla Patricka, který mě držel v něčem, co by se dalo nazvat železně objetí. „Fakt úžasný. Pust mě, ať si můžu normálně stoupnout.“

Patrick, náš pediatr seshora z nemocnice St. Mary's, se kterým jsme pravidelně konzultovali, pořád chodil k nám dolů do porodního domu a sestřičky byly z jeho legráček celé vedle. Já jsem se ale nehodlala nechat vyvádět z míry jeho lichotkami. Ano, byl mladý a okouzlující – a taky mu to moc slušelo, když vypadal tak nedbale, jako by zrovna vylezl z postele – ale já věděla jistě, že slovo „krásko“ používá častěji než já slovo „kontrakce“.

„Vaše přání je mým rozkazem.“ A bleskem jsem stála na nohou. „Jo, mimochodem, jsem moc rád, že jsem na tebe narazil,“ řekl Patrick. „Chceš slyšet vtip?“

„Sem s ním.“

„Kolik porodních bab je třeba, aby zašroubovaly žárovku?“ Nečekal na odpověď. „Šest. Jedna šroubuje žárovku a pět brání místnímu porodníkovi, aby nezačal aktivně zasahovat.“ Patrick se zazubil. „Dobrý, co?“

Musela jsem se usmát. „Už jsem určitě slyšela horší.“

Pustila jsem se chodbou a Patrick se mnou srovnal krok. „Jo... chystáme se dneska večer zajít se Seanem na drink do Hipu,“ řekl. „Nešla bys taky?“

„Promiň,“ řekla jsem. „Důležitý rande.“

Patrick se zastavil a vytřeštil na mě oči. Tak nepravděpodobné bylo, že bych já mohla mít rande.

„Samozřejmě, že si z tebe střílím. Jedu na Conanicut Island na večeři s babičkou a Grace.“

„Aha.“ Už se zas tvářil normálně. „Koukám, že s mámou pořád ještě nevycházíš o nic líp, co?“

„Proč myslíš?“

„Pořád jí říkáš Grace.“

„Jmenuje se tak,“ namítna jsem.

Začala jsem jí říkat Grace, když mi bylo čtrnáct – ten den, kdy jsem odrodila své první miminko. Přišlo mi takové divné, neprofesionální, jí říkat mami. A Grace bylo tak přirozené, že jsem u toho zůstala.

„A určitě nemůžeš zajít ani na jeden drink? Už ses s námi nešla napít celé měsíce.“ Patrick našpulil rty. „Je to s náma nuda, co?“

Strčila jsem do dveří do denní místnosti. „Něco na ten způsob.“

„Tak příště?“ zavolal za mnou ještě Patrick. „Slibuješ?“

„Slibuju,“ zavolala jsem. „Pokud slíbíš, že budeš mít v zásobě nějaké lepší vtipy.“

Byla jsem si jistá, že splnit něco takového je nad jeho možnosti.

* * *

Dorazila jsem na Conanicut Island za deset minut osm. Babiččin dům, taková typická plážová chata s šindelovou střechou, byl posazený na vrcholku travnatého pahorku, který se svažoval k oblázkové pláži. Babička bydlela na jižní výspě ostrova, přístupné z Jamestownu jedinou silnicí přes úzký proužek země. Když jsem byla malá, rodiče si vždycky na léto pronajímali takovou chatu, jako je ta babiččina, a trávili jsme tu několik týdnů bosi – plavali jsme na Mackerel Cove, pouštěli jsme draky a chodili na výlety do hor do státního parku Beavertail. Babička byla první, která se sem přestěhovala na „trvalé prázdniny“. Grace a táta ji za několik let následovali a teď od ní bydleli v dosahu pěší chůze. Grace dělala vědu z toho, že mě nechají v Providence úplně samotnou, ale mně to docela vyhovovalo.

Samozřejmě to znamenalo, že bude Grace trochu dál ode mě a mojí práce, a kromě toho se mi taky docela líbilo, že budu mít důvod, proč jezdit na Conanicut Island. Vždycky když jsem přešla v Jamestonu most Verrazzano, něco se se mnou stalo. Byla jsem jakoby lehčí. Trochu uvolněnější.

Vystoupila jsem z auta a rozeběhla se nahoru po travnaté cestě. Vešla jsem zadními dveřmi a okamžitě mě obestřela vůně citronu a česneku.

Grace a babička seděly u stolu ve dřevem obložené jídelně a pokyvovaly hlavami. Zřejmě vedly nějaký důležitý rozhovor. Když jsem vešla, ani nezvedly hlavu, což jenom potvrdilo, jak obě začínají nedoslýchat. Já jsem poslední dobou rozhodně nechodila jako myška.

„Tak jsem tady.“

Obě se otočily a současně se rozzářily. Obzvlášť Grace úplně svítila. Nebo že by tak působila její oranžová rtěnka v kom-